

Kitapları Defalarca Yakılan David Lawrence 1885 1930

— gölevi · 08 Ekim 2018

KİTAPLARI DEFALARCA YAKILAN DAVID LAWRENCE(1885 1930)

Orta sınıf bir ailenin çocuğu olarak 11 Eylül 1885 yılında Eastwood Nottinghamshire'da dünyaya gelen D.H. Lawrence, 20. yüzyıl modern dönem edebiyatında eserler vermiş, özellikle cinsellik ve yasak olan aşk gibi konularda eserlerini realist üslubu ile kaleme almıştı. 2 Mart 1930 da ise 45 yaşına basmadan Fransız Rivierası'nda Vence kasabasında senatoryumda veremden öldü.

D.H Lawrence'ın dedesi de çok yoksuldu. Hiç bir zaman işçi sınıfından geldiğini unutmadı. Küçük yaşta zatürreeye yakalandı. Zayıf, hastalıklı bir çocuk olarak büyüdü. Kültürlü, olgun bir kadın olan annesine çok düşküdü. 55 yaşında annesini kaybetmesi hayatında dönüm noktası oldu. Annesi de oğlunu elindeki imkanlar nispetinde iyi yetiştirmeye çalıştı. Lawrence de annesi gibi öğretmen olmayı aklına koymuştu. Öğrenimini de buna göre yaptı.

12 yaşında imkansız gibi görünsede Nottingham High School a burs kazandı.1900 yılında ise ikinci kez burs kazanıp Nottingham University College a gitti. Bir yandan çalışıp bir yandan 4 yıl okudu. King's Scholar Ship Examination da(krallık burs sınavı). 21 yaşında Londra Üniversitesinde olgunluk sınavını verdi

David Lawrence'ın ilk romanı "White Peacock" (Ak Tavuşkuşu) 1911'de yayınlandı. Yalnız Lawrence bu başarısından sevinç duyacak halde değildi. Ömrü boyunca ona destek olan ve her türlü derdine deva bulmaya çalışan annesi bir ay önce ölmüştü. Lawrence, annesinin ölümünden sonra uzun bir bocalama devresi geçirdi. Daha sonra hayatını kalemiyle kazanmaya karar verdi ve çalışmaya koyuldu.

Uzun süre yaptığı öğretmenliği artık yaptığı sevmiyordu. İşinden ayrılıp, evli bir kadınla beraber uzun bir Avrupa gezisine çıktı. Bu geziden sonra 1913'te 2. romanı "Trespasser" (Günahkar)'ı yayınladı. Aynı yıl bir şiir kitabı daha yayınlandı.

İlk sevgilisi Jesse idi ve ayrılmalarına annesi sebep oldu. Daha sonra evli olan Alice Dax ile uzun süren ilişki oldu. 1914 de ise kendisinden 6 yaş büyük olan zengin ve kültürlü çevrede yetişen Alman Freida ile evlendi. Freida ki çocuğu ve eşini hiç düşünmeden bırakıp David ile Almanya ya kaçtı. Boşanması 2 yıldan fazla zaman alınca çok sıkıntılı günler geçirdiler. Lawrence hep Freida'nın onu bırakıp ailesine geri döneceği korkusuyla yaşadı. Freida'nın Alman olması nedeniyle defalarca savaş yıllarında taciz edilip sorgulandılar. Evleri aranıp parasız ve umudsuz kaldılar. Alman casusu olmakla bile suçlandılar. 1915'te "Rainbow" (Gökkuşuğu) adındaki romanı yayınlandı. 1919'da savaş bittikten sonra İngiltere'den ayrıldı. Akdeniz ülkelerinde bir dinlenme gezisine çıktı. Sağlık durumu günden güne bozuluyordu.

Oğullar ve Sevgililer, Aşık Kadınlar (Birinci dünya savaşı sırasında yazıldı.) ve Lady Chatterley'in Sevgilisi başlıklı romanları işçi sınıfının sıkıntılarının yanı sıra kendisine yönelik eleştirilerin kaynağı olan bu konuları da yansıtmıştır. Senatör Branson Cutting, elinde tutmaktan bile utandığı kitap hakkında şunları söyler; " Lady Chatterley's Love adlı kitaba on dakikadan fazla göz atamadım. Bu gördüğüm en menfur

şey. Bedenen ve ruhen hastalıklı olduğu aşikâr bir adam tarafından yazılmış olan bu kitap cehennemin karanlığı kadar karadır.” Kadınların cinsel özgürlüklerini kimsenin savunmadığı şekilde o döneme karşı savunmuştu. Kitap yakıldı ve ilk basımından 32 yıl sonra tekrar basıldı.

“Maden ocağında işçi” olan, “alkol kullanan” ve “kiliseye hiç gitmeyen” bir babaya sahip olan Lawrence için, kendisi gibi orta sınıf bir aileden gelen annesi çok daha önemli bir yer teşkil etmişti. (Neville ve Baron, 2010: 47,48).

Edebiyat tutkusunu annesine borçlu olan Lawrence, bundan dolayı annesine daha bağlı bir çocuk olarak yetişmiş ve annesiyle olan bu yakın bağ da eserlerine konu olmuştur. Anneye olan aşırı bağlılığı konu edinen Oğullar ve Sevgililer romanının yanı sıra “The Rocking-Horse Winner” adlı öyküsü de annesini mutlu edebilmek adına baba rolüne bürünen ve bir anlamda sembolik olarak ailenin babası konumuna gelen küçük bir çocuğun ruhsal yapısını yansıtır.

The Rocking-Horse Winner

Bundan dolayı “The Rocking-Horse Winner” adlı bu öykü Freud’cu bakışıyla Oedipus Karmaşasını ve sembolik anlamda baba katillliğini yansıtan bir öyküdür. Freud’a göre Oedipus Karmaşası’nın yaşandığı dönem çocuğun genellikle 3-5 yaşları arasında anne-çocuk ilişkisine bir üçüncü kişinin, babanın, devreye girmesiyle çocuğun kişiliğini kazanabilmek amacıyla anneden ayrıldığı dönemdir.

The Rocking-Horse Winner”da Paul karakterinin, şanssız bir eşe sahip olmasından dolayı kendisini şanssız hisseden annesini mutlu etme çabası işlenmiştir. Babası şanssız olduğundan, kendisinin dışında iki de kızı olan annesini mutlu etmek isteyen Paul evin çıkarttığı “Daha fazla para olmalı! Daha fazla para olmalı!” uğultularından da rahatsız olur ve babası yeterince para kazanamadığı için kendisi para kazanma yollarını arar.

Lawrence’ın kendi yaşamında görülen bu babanın reddi ya da babayı yok sayarak gerçekleşen sembolik baba katillliği olgusu, “The Rocking-Horse Winner” adlı öyküde işlediği baba katillliği temasının kaynağı olarak adlandırılabilir.

Bu bağlamda, öyküdeki Paul karakteri Lawrence’ın bir yansıması ve “hikayeleştirilmesidir”. (Kadiroğlu, 2016: 193) Paul’un sembolik bir baba katili olması Lawrence’ın evi ve babasını terk etmesiyle aynı anlama gelebilir.

Lawrence da Paul gibi kendi üstündeki eril güce karşı hareket etmiş maddi sıkıntıda olan babasını ise aslında sembolik olarak katletmiştir.